

SİRKÜLER SAYI: 2022/012

10.01.2022

01.01.2022–30.06.2022 TARİHLERİ ARASINDA GEÇERLİ OLACAK GELİR VERGİSİNDEN İSTİSNA YURT İÇİ VE YURT DIŞI HARCIRAH TUTARLARI

Gelir Vergisi Kanunu'nun 24. maddesinin (2) numaralı bendine göre; “*Harcirah Kanunu kapsamı dışında kalan müesseseler tarafından idare meclisi başkanı ve üyeleri ile denetçilerine, tasfiye memurlarına ve hizmet erbabına (Harcirah Kanunu'na tabi olsun olmasın her türlü sözleşmeli personel dahil) verilen gerçek yol giderlerinin tamamı ile yemek ve yatmak giderlerine karşılık verilen gündelikler (Bu gündelikler aynı aylık seviyesindeki devlet memurlarına verilen gündeliklerden fazla ise veya devletçe verilen gündeliklerin en yüksek haddini aşarsa, aradaki fark ücret olarak vergiye tabi tutulur)*” gelir vergisinden istisnadır. Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü'nün 06.01.2022 tarih ve 27998389-010.06.02-854887 sayılı Genelgesi ile 01.01.2022 – 30.06.2022 döneminde geçerli olacak memur maaş katsayıları aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

	01.01.2022 - 30.06.2022
Aylık katsayı	0,229979
Taban aylığı katsayısı	3,59963

Buna göre, en yüksek derece Devlet memuru brüt aylığı aşağıdaki gibi hesaplanmaktadır:

Aylık gösterge	1.500
Ek gösterge	8.000
Taban aylığı göstergesi	1.000
Brüt aylık [(1.500 + 8.000) x 0,229979] + [1.000 x 3,59963]	5.784,43 TL

01.01.2022–30.06.2022 döneminde, ticari faaliyetle ilişkili olmak şartıyla gerçekleştirilecek yurt içi ve yurt dışı seyahatlerde, harcırah usulünün benimsenmesi halinde uygulanacak gelir vergisinden istisna gündelik tutarları aşağıda belirtilmiştir.

1- Yurt İçi Gündelikler:

2022 yılında Devlet memurlarına yurt içinde verilecek gündelik miktarları, 31.12.2021 tarih ve 1. Mükerrer 31706 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu eki “H Cetveli”nde tespit edilmiş olup; en yüksek derece Devlet memuru için yurt içi gündelik miktarı **92,00 TL** olarak belirlenmiştir.

Buna göre, Gelir Vergisi Kanunu’nun 24/2. maddesinde sayılan kişilerden **brüt** aylık seviyesi **5.784,43 TL veya fazlası** olanlara yurt içi iş seyahatlerinde **günlük olarak** verilebilecek gelir vergisinden istisna harcırah miktarı **en fazla 92,00 TL** olabilecektir.

2- Yurt Dışı gündelikler

Brüt aylık tutarı **5.784,43 TL veya fazlası** olan kişilerin yurt dışı iş seyahatlerinde uygulanabilecek gelir vergisinden istisna harcırah tutarları aşağıdaki gibidir:

Ülkeler/ Para birimi	Günlük Harcırah Tutarı
ABD (ABD Doları)	182
Almanya (Euro)	164
Avustralya (Avustralya Doları)	283
Avusturya (Euro)	166
Belçika (Euro)	161
Danimarka (Danimarka Kronu)	1.238
Finlandiya (Euro)	148
Fransa (Euro)	160
Hollanda (Euro)	156
İngiltere (Sterlin)	115
İrlanda (Euro)	155
İspanya (Euro)	158

İsveç (İsveç Kronu)	1.359
İsviçre (İsviçre Frangı)	283
İtalya (Euro)	152
Japonya (Japon Yeni)	31.405
Kanada (Kanada Doları)	244
Kuveyt (Kuveyt Dinari)	50
Lüksemburg (Euro)	161
Norveç (Norveç Kronu)	1.193
Portekiz (Euro)	155
Suudi Arabistan (Suudi Arabistan Riyali)	617
Yunanistan (Euro)	158
Kosova (Euro)	123
Diğer AB Ülkeleri (Euro)	127
Diğer Ülkeler (ABD Doları)	157

Harcirah için avans verilecek ise, avansın Türk Lirası cinsinden tutarı, yabancı para cinsinden avans miktarının tahakkuk tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca ilan edilen efektif satış kuruyla çarpılması suretiyle bulunur. Avansın mahsup işlemlerinde ise döviz satım belgesinde gösterilen tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca ilan edilen efektif satış kuru esas alınır.

Harcirah için avans verilmemiş ise, yurtdışı gündeliklerinin Türk Lirası cinsinden tutarı, yabancı para cinsinden gündelik miktarının beyanname düzenleme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca ilan edilen döviz satış kuruyla çarpılması suretiyle bulunur.

Birden fazla ülkeyi kapsayacak yurtdışı geçici görev yolculuk ve ikametlerde, her ülkedeki kalış süresi için o ülkeye ilişkin gündelik miktarı esas alınır.

Yurtdışına gönderilenlere, Türkiye'den her çıkışlarında, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü için ödenecek gündelikler, yukarıda yer verilen cetveldeki miktarların %50 artırılması suretiyle hesaplanır.

Bunlardan, aynı süre ile sınırlı olmak kaydıyla yurtdışında yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere faturada gösterilen günlük yatak ücretinin yukarıdaki şekilde artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerinin %40'ını aşması halinde aşan kısmın %70'i ayrıca ödenir. Ancak, yatacak yer temini için ödenecek günlük ilave miktar, artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerin %100'ünden fazla olamaz.

İş amacıyla yurt içine veya yurt dışına gönderilenlerin seyahat masrafları "**gerçek (doğrudan) gider**" veya "**harcirah**" yöntemlerinden **yalnızca birisi** ile karşılanabilir. Harcirah yöntemini seçen bir firma ayrıca fiili yemek ve yatma giderlerini de öderse, bu durumda fiili giderlerin tamamı ücret kabul edilecek ve vergilendirilecektir.

Harcırah, sadece yeme ve yatma giderleri karşılığı verilir ve ayrıca bu kapsamdaki harcamalar için belgelenme şartı aranmaz. Harcırah yönteminde gerçek yol giderleri, yol giderlerine ait belgelerin temini şartı ile ayrıca ödenir.

Gerçek gider yönteminde ise belgeye bağlanan ve ticari kazançla ve seyahatin süresi ve içeriği ile uygun harcamaların tamamı karşılanır.

Uygulamada daha çok gerçek gider yönteminin tercih edildiği gözlenmektedir.

Seyahatlerde iki yöntem birlikte uygulanamaz. Ancak farklı seyahatlerde farklı yöntemler uygulanabilir.

Her iki yöntemde de seyahate çıkan kişiye avans verilebilir.

Harcırah yönteminin seçilmesi durumunda, ödenen toplam harcırah tutarı üzerinden **binde 7,59** oranında **damga vergisi** hesaplanacaktır.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 24/2 bendine göre ise, tablolarda yer alan gündeliklerden daha fazla bir ödeme yapılması durumunda, fazla yapılan ödeme ücret olarak kabul edilecek ve vergilendirilecektir.

Harcırah yönteminin seçilmesi durumunda aşağıdaki şekilde bir harcırah formu doldurulabilir.

1	SEYAHATE ÇIKAN	AD/SOYAD
2	GÖREVİ	
3	BRÜT ÜCRETİ	
4	ÇIKIŞ VE DÖNÜŞ TARİHİ	
5	SÜRE	
6	GİDİLEN ÜLKE	
7	ÖDENEN TOPLAM DÖVİZ	
8	BİR GÜNLÜK YASAL HARCIRAH	
9	İLK ON GÜNLÜK YASAL HARCIRAH 10 gün x ((8) x 1,50)	
10	KALAN GÜNLERİN YASAL HARCIRAH (..... Gün x (8))	
11	YATAK MASRAFI İLAVESİ	
12	TOPLAM YASAL HARCIRAH (9 + 10 + 11)	
13	STOPAJA TABİ NET HARCIRAH (7 - 12)	

14	DEĞERLEME KURU	
15	STOPAJA TABİ NET HARCIRAH	
16	STOPAJA TABİ BRÜT HARCIRAH	
17	STOPAJ ((16) x Vergi Dilimi)	
18	DAMGA VERGİSİ ((7) x (14)) x %7,59	

Gerçek (Doğrudan) gider yönteminin seçilmesi halinde ise gider kaydı yapılacak tüm belgeler için aşağıdaki şekilde bir tablo oluşturulması faydalı olacaktır.

Seyahate Çıkan :						
Görevi :						
Ülke :						
Çıkış Tarihi :						
Dönüş Tarihi :						
Süre :						
HARCAMA BELGELERİ DÖKÜMÜ						
FİŞ TARİHİ/NO	BELGE TARİHİ/NO	ÜNVAN	DÖVİZ TUTARI	TCMB DVZ STŞ KURU	DĞRLNMS Tutar	AÇIKLAMA

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge, Direktör

gogredik@mazarsdenge.com.tr